

## OŽKŲ POPULIACIJOS VAIDMUO KAI KURIŲ ZOONOZIŲ ETIOEPIDEMIOLOGIJOJE

Jonas Bagdonas<sup>1</sup>, Artūras Stimbirys<sup>2</sup>, Juozas Jokimas<sup>3</sup>, Natalija Nekrošienė<sup>1</sup>

<sup>1</sup> Lietuvos veterinarijos akademijos Užkrečiamųjų ligų katedra; <sup>2</sup> Maisto saugos ir gyvūnų higienos katedra,

<sup>3</sup> Neužkrečiamųjų ligų katedra, Tilžės g. 18, LT-4781 Kaunas, Lietuva; tel. (8-686) 94 008;

el. paštas: [jonas.bagdonas@lva.lt](mailto:jonas.bagdonas@lva.lt)

**Santrauka.** Iširtas Lietuvos ožkų populiacijos užsikrėtimas toksoplazmomis ir erkinio encefalito (toliau EE) virusais, nustatyti šių infekcijų plitimo ypatumai ir įvairių veiksnių įtaka.

2004 metais tiriamos vietovės miškuose buvo renkamos *Ixodes (I.) ricinus* erkės. Kartu erkių rinkimo vietose kovo-birželio mėnesiais kliniškai ir serologiškai iširtos penkiose bandose auginamos 76 ožkos. Ožkų, laikomų tvartuose ir ganykloje, kraujyje Sebino-Felmano metodu nustatyta, kad keturiose bandose ožkos buvo užsikrėtę toksoplazmomis, ir jose prieštoksoplazminių antikūnų paplitimas siekė nuo 50,0% iki 83,3%.

Imunofermentinės analizės (IFA) ir hemagliutinacijos stabdymo reakcijos (HASR) metodais nustatyta, kad EE virusu buvo užsikrėtę keturių bandų ožkos. IFA metodu nustatyta, kad EE virusais buvo infekuoti nuo 12,1% iki 33,3% gyvulių. HASR metodu nustatyta, kad 11,8% ožkų turėjo antihemagliutininius prieš EE virusą. Ožkų užsikrėtimui toksoplazmoze įtakos galėjo turėti šalia ožkų bandų pastebėtos katės – pagrindinės toksoplazmų platintojos, EE užsikrėtimui – pastebimai pagausėjusios erkės.

**Raktažodžiai:** ožkos, toksoplazmozė, erkinis encefalitas.